

Les disfuncions d'un creixement aigualit

TORTOSA Redacció / Ò. Meseguer

L'informe anual d'economia local i regional de les Terres de l'Ebre corresponent al 2015, elaborat per la URV, constata el reguitzell de contradiccions que tenen l'economia embargada per la falta de solidesa, amb un plus d'incertesa a les comarques ebrengues a partir de la qual els autors de l'informe conviden les institucions i els agents del territori a actuar d'una vegada de forma coordinada.

Si bé l'informe corrobora una situació de creixement econòmic global al llarg de l'any passat, amb més producció, més vendes i més ocupació, es considera "insuficient" per les "necessitats del territori i la incidència diferencial de la crisi". De fet, el PIB de Catalunya creixia (1,52%) mentre a les Terres de l'Ebre baixava un 2,77%, segons dades del 2014. Entre el 2010 i el 2014, comarques com la Terra Alta i la Ribera d'Ebre decreixien per sobre del 10%.

L'ocupació respecte al 2009 només ha crescut, i amb moltes limitacions, en el sector públic

El 2015 hi ha hagut un creixement important del sector industrial, però el catedràtic Juan A. Duro, director de la càtedra universitària d'Economia Local, recorda que el recorregut en aquest àmbit té potencial i continua pendent de ser explorat: el territori no acaba d'aprofitar la seua localització i condicions de competitivitat, que no passen en tot cas per les prestacions deficientes que ofereixen les infraestructures. Si bé els empresaris no solen identificar aquest dèficit clar com un factor determinant, algunes opi-

nions, recollides per l'Índex de Clima Empresarial, sí que apunten en aquesta direcció: "Nosaltres teníem una situació estratègica que l'hem perdut. Allò de Tortosa, cruïlla dels Països Catalans, s'ha desplaçat a Valls i Tarragona perquè tenen les infraestructures, tenen l'autopista, la que va a Saragossa, i són al costat de Tarragona i Barcelona. Això, nosaltres no ho hem sabut aprofitar".

Com a aspectes objectivament positius es va produir, en general, durant l'any passat, un creixement interanual de l'ocupació per sobre del 3,5%, amb la construcció remuntant el vol i més empreses que aposten per l'especialització, i una caiguda de l'atur de gairebé el 10%, amb 1.291 cotitzants a la Seguretat Social més que un any enrere. També es va produir una disminució, per quart any consecutiu, del nombre d'ERO presentats (56) i de treballadors afectats (399). Però l'informe no obvia les ombres: dificultats per reduir l'atur en els extrems dels trams d'edat, la fuga de talents i l'increment de contractes de menys de tres mesos (a finals del 2015 s'havien enregistrat més d'un miler de contractes més d'aquestes característiques en termes interanuals). Això limita els incentius al consum i a la inversió, davant la "inestabilitat econòmica personal". Els ajustos semblen haver finalitzat i les empreses, ja redimensionades, han tornat al camí dels beneficis, però els empresaris, per convicció o per estratègia patronal, ho veuen com un repunt temporal, atribuïble, sobretot, al retorn al finançament bancari tradicional, revela l'informe.

El 2015, l'Ebre ha venut un milió d'euros menys en peix i 1.700.000 pollastres menys. El sector primari continua patint una crisi de preus que s'ha convertit en una "situació estructural", segons lamenta l'estudi, que alerta de l'entrada massiva d'importacions agràries de tercers països, com ara l'arròs procedent de Myan-

DESTACAT

Vint-i-cinc municipis han perdut població en 15 anys

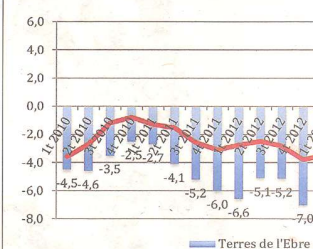
Les Terres de l'Ebre van perdre pes poblacional percentual en el conjunt de Catalunya, després de tres anys de retrocessos. La població ebrenga es quedava a finals del 2015 en 182.867 habitants després d'una caiguda percentual interanual de l'1,3%, més accelerada que la nacional (-0,14%). Els ebrengs representen avui el 2,44% de la població catalana, el valor més petit del segle XXI, i ja són 25 els municipis que han perdut població en els últims 15 anys. L'informe confia en les polítiques de desenvolupament rural i de formació ocupacional per a joves com a factors importants per revertir una situació que, quant als indicadors d'estructura, mostra "una població ebrenga amb una edat mitjana elevada, envellida i amb alts índex de dependència comparada amb Catalunya". L'informe reclama l'activació d'un pla estratègic per generar ocupació i modificar els fluxos migratoris.

mar i Cambotja. També posa en valor el risc consolidat de plagues com el caragol maçana o altres de noves com la Xylella fastidiosa (afecta l'olivera o el taronger) o el virus de la shaka; o el perill que impliquen el Pla Hidrològic de conca aprovat pel govern espanyol i el canvi climàtic.

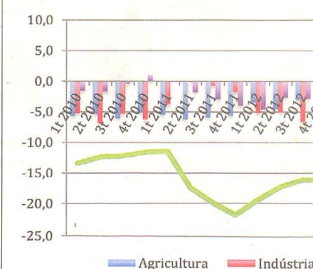
Quant a la indústria i l'energia, es remarca un increment de l'activitat econòmica durant els darrers anys a la Terra Alta (respecte al 2015 es destaca el desencallament del concurs eòlic per part de la Generalitat) i la "consolidació del Baix Ebre i Amposta com a pols de concentració econòmica". Es demana que les institucions del territori tinguin més força en les negociacions amb altres institucions.

Ha augmentat una mica el turisme, però els turistes gasten menys. La durada de les estades en establiments hotelers de les Terres de l'Ebre (2,6 dies de mitjana) o en particular en els establiments de turisme rural (2,32) està per sota de la mitjana a Catalunya (2,95 i 2,80 dies respectivament). Sí que és cert, segons l'informe, que, en partir d'una situació de poc desenvolupament, "en els últims anys [l'oferta de serveis turístics a les Terres de l'Ebre] ha demostrat un dinamisme major que la resta del

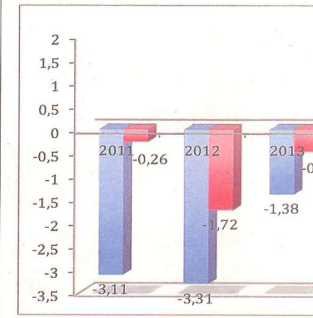
Gràfic 1. Evolució en l'afiliació a la Seguretat Social de Catalunya
Taxa de variació interanual, en %

Gràfic 2. Afiliació a la Seguretat Social per sector
Taxa de variació interanual, en %

Creixement PIB Terres de l'Ebre vs Catalunya

Taula 1. Aturats a les Terres de l'Ebre segons trams d'edat, 4t trimestre del 2015
Persones i percentatges

Tram d'edat	Mitjana aturats	Variació interanual	Contribucions al creixement (%)
Menors de 20	225	8,0%	0,7%
De 20 a 24	634	-10,3%	-0,7%
De 25 a 29	1081	-8,9%	-0,8%
De 30 a 34	1243	-20,1%	-2,2%
De 35 a 39	1606	-15,6%	-2,1%
De 40 a 44	1634	-13,3%	-1,8%
De 45 a 49	1733	-10,5%	-1,4%
De 50 a 54	1738	-9,0%	-1,2%
De 55 a 59	1896	-1,7%	-0,2%
De 60 a 64	1118	4,4%	0,3%
Total	12908	-9,9%	-9,9%

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Empresa i Ocupació, Generalitat de Catalunya

Informació sobre l'edat dels aturats ebrengs.

Dades sobre l'afiliació a la Seguretat Social i el creixement